

עמוד "שבועי"

499

חדשות מתנועת הקיבוץ הדתי

19.03.2020

בס"ד כ"ג באדר תש"ף

שלום לכולם!

אתגר הקורונה ואנחנו - אמיתי פורת

משבר הקורונה מתגלה כאתגר עולמי גדול, שתובע מכל המדינות ובתוכן מאיתנו - מדינת ישראל - היערכות והתגייסות יוצאת דופן. מתוך הצרה אנו מגלים גם את העוצמות והיתרונות שלנו כקיבוצים/קהילות שיתופיות מאורגנות ומשקים חקלאיים - שיתופיים. למרות הקושי של 'שגרת חירום מוגבלת מפגש', אנו רואים את התפקוד המעולה של צוותי החירום/מטה מיוחד ביישובים, את המנגנונים ויוזמות הסיוע והערבות ההדדיים. חרף המשבר הכלכלי והמשמעויות המיידיות לתעסוקה ופרנסה, אנו מרגישים ויודעים שהשותפות והערבות ההדדית נותנות לנו כוח וכלים נוספים להתמודדות. כחלק מהמרחב החקלאי-כפרי, מתגלה לעין כל החשיבות שבביטחון מזון, ושל יכולת הייצור החקלאי הלאומי. לפיכך, בצד השליחות שלנו כחקלאים חיוניים לייצור מזון, מוטל עלינו להילחם על התודעה, על הלמידה שצריכה להיעשות ועל המסקנות הנגזרות מכאן, גם לאחר שינוצח הנגיף בעז"ה - התייחסות לאומית אחרת לחקלאות, שמירה, חיזוק ופיתוח שלה.

משקורונה - גיל הס

בימים אלו אנו מנסים כפעילי התנועה, להיות שליחים של הקיבוצים, בנושאים שונים של עבודה מול גופי המדינה בכל הסוגיות שעולות ממשבר הקורונה וקשורות למשק ולחקלאות. עניין מרכזי הוא הכנסת מקסימים העסקים של הקיבוץ להגדרה 'מפעל כיווני'. החקלאות נחשבת למפעל חיוני, אך לגבי פעילות חקלאית עקיפה, ישנם ויכוחים שונים. אנו עומדים בעניין זה מול משרד החקלאות ומייצגים את כל המשקים, תוך שילוב כוחות עם התנועות והארגונים והגופים החקלאיים. יחד עם התנועה הקיבוצית, אנו

פועלים מול ביטוח לאומי בסוגיית העצמאים בקיבוץ, שלא יכולים כיום לקבל פיצויי פיטורין, הלוואות או דמי אבטלה. כך גם בנושאים נוספים נדרשת בהם עבודה מול גופים ומשרדי ממשלה, כדי לקבל מידע והכוונה ואת האישורים הנדרשים. הפורום הווירטואלי של מרכזי משק, יו"רים ומנהלי כספים הוא פלטפורמה טובה לשיתוף במידע. אנו משתדלים לא להציף במידע אלא להעביר לכל ממלא התפקיד את מה שרלוונטי ומדויק לקיבוץ. ככלל, הקיבוצים שהם בעלי עסקים קטנים וגדולים, מושפעים מההאטה והמשבר הכלכלי הכולל: עסקי אירוח ותיירות נפגעו קשה וברובם נסגרה הפעילות לבינתיים; חלק מהענפים החקלאיים עובדים יותר אך חלקם חשופים למשבר הכולל; החסכוניות של כולנו יפגעו, ובחלק מהמשקים צפויים בהמשך בעיות תזרים. גם בתחומים אלו נבחן את אפשרות הסיוע ההדדי בין קיבוצים. בימים הקרובים נעבור בכל מטה התנועה לפורמט עבודה מותאם למצב, וכך גם עובדי הנהלת חשבונות והביטוח, יצטרפו להפחתת הפעילות. חלקם יצאו לחופשה ללא תשלום וחלקם יורידו שעות עבודה, תוך ניסיון להמשיך לתת את השירות הטוב ביותר, בניסיונות הקיימות. אנו מזמינים את בעלי התפקידים להמשיך ולפנות אלינו בכל סוגיה וצורך.

קורונה בקיבוצים - רותם שכטר

בקיבוצי התנועה נראה כי צוותי צח"י רובם ככולם, פועלים במקצועיות, ולמרות הקצב המהיר והשינויים מידי יום, מתקבלות החלטות מתוך אחריות רבה והתחשבות באוכלוסיות בסיכון. אנו מוצאים גם יוזמות יצירתיות ומרגשות ורוח התנדבות מפעימה. לא נוכל לפרט כאן את כל היוזמות וההוראות אבל נביא להלן מדגם קצר בלתי מקיף:

נושא התפילה במניין ופעילות בית הכנסת העסיק רבים מהישובים: ברבים מהם נסגרו בצער רב בתי הכנסת, מתוך תפיסה של החמרה בדיני פיקוח נפש. בחלק הוגדר מניין קבוע בלבד של שומרי גחלת התפילה בבית הכנסת. ברוב הקיבוצים מכוונים הרבנים את הציבור להתפלל בזמן אחד, בתמורה לתפילה 'במקום אחד'. [באתר הקיבוץ הדתי מופיע סיכום עדכני וממצה של הנחיות ברוח זו, המשותף לרבני 'צוהר' ובית הלל.](#)

במירב הוגבלה הכניסה למרכולית ל- 15 אנשים בכל רגע נתון, ללא ילדים מתחת לכתה ז' תוך שהציבור נדרש להגיע ביחידות לקניה מהירה, להיכנס ולצאת, להקפיד על היגיינה בכניסה וביציאה, להימנע ממגע עם המוצרים הטריים ולהשתמש בכפפות שנמצאות במקום.

במעלה גלבוץ הוקם צוות מורל שעוסק בהעלאת מצב הרוח בדרכים מגוונות ויצירתיות. שעות הפתיחה של המרכולית המקומית צומצמו והנוער התנדב לבצע משלוחים עד הבית לכל דורש.

בבארות יצחק כמו בעוד קיבוצים, נמנעים לחלוטין מאירוח של חברים ובני משפחה שאינם מתגוררים בבית כבר מתחילת השבוע, מתוך אחריות לאוכלוסייה בסיכון. ההתייחסות לשטח הקיבוץ היא כמו לבית שיש בו מחוייבי בידוד. חדר אוכל פתוח רק לחלוקת ארוחת צהרים.

בלביא סידרו את חלוקת האוכל מחדר האוכל על פי שמות המשפחה. הרב גלעד רב הקיבוץ, היה בין הראשונים שהוציאו מכתב לביטול המניינים בבית הכנסת אך על מנת שלא לסגור לחלוטין יתקיים מניין אחד לתפילות, תוך שהרב עצמו בוחר להתפלל דווקא ביחידות "כי כך נראה לי נכון בשעה זו".

בעלומים פרסם צוות צח"י כי מתוך רצון לצמצם חשיפה של חברים (בעיקר מבוגרים) הוחלט להפסיק את הגעתן של המנקות, וכן נאסר על איסוף טרמפיסטים ואנשים שאינם מעלומים ברכבי הקיבוץ. כיוון שכל הרעיונות לפעילויות הכוללות מפגשים מצומצמים נגנזו, כתב צוות צח"י לחברים "זו ההזדמנות של כולנו להיחשף למגוון הרחב של פעילויות מקוונות" והוסיף, "דברו בטלפון, בזום, הקשיבו לשיעורים, תתחילו לנקות לפסח ותחשבו על כל הדברים שתמיד רציתם לעשות בבית ולא היה לכם זמן".

בקבוצת יבנה נסגרו השערים ביקורים ונכתב כי יש להימנע מיציאה מהבית לכל עניין שאינו הכרחי, בדגש על אוכלוסיות מבוגרות ואוכלוסיות בסיכון. חדר האוכל נסגר וניתן לקחת רק ארוחת צהריים אך על מנת לשפר את רמת ההיגיינה נכתב כי יש לרחוץ ידיים לפני הכניסה וכן הוכרז על ויסות כמות הנכנסים להגשה.

בראש צורים, הכינו קובץ מסודר ובו כל המידע על קבוצת ווטסאפ לפעילויות לילדים. ועדת תרבות פתחה ערוץ יוטיוב שבו ישודרו סרטונים של הקהילה וכן מידע בנושא תרבות. בית הכנסת בראש צורים נסגר כבר בתחילת השבוע לתפילות במניין.

בטירת צבי עוסקים בין השאר בפנאי ובמורל קהילתי - חידונים ותשבצים נשלחו, הופץ סרטון משותף שנועד לתת תחושה של חיבור בין החברים למרות המרחק הפיזי, ויצאה הודעה על הפעלת מערכת הכריזה מידי בוקר להשמעת שיר היומי, והנוער פעיל בהמון יוזמות של שליחויות עבור מבוגרים - בסדרנות במקומות שעשויים להתקבץ בהם אנשים, ובסיוע בהתקנת תוכנה על מחשב למבוגרים.

חינוך בימי קורונה - מרים זרביב

מציאות חדשה, שונה ומאתגרת פוגשת גם את מנהלי החינוך החברתי. אם בסוף שבוע שעבר עדיין הופנו כל האנרגיות להפעלת המסגרות תחת הנחיות משרד הבריאות, הרי שהפעם הם מתבקשים כאנשי חינוך דווקא ל'שב ואל תעשה' (לכאורה). המנהלים ניצבים בפני אתגר חדש ופחות מוכר - שמירה על קשר, על כוחן של קבוצות השווים, על החוסן והיכולת של המדריכים להמשיך להיות מבוגרים משמעותיים, וכל זאת ללא מפגש.

כשעוד ניתן היה להיפגש, זכינו לראות התגייסות מדהימה של בני נוער בקיבוצים בעזרה ושותפות בענפי הקיבוץ. **בשדה אליהו** נרתם הנוער לעבודה במטע הזיתים; **בכפר עציון** ניטעו כאלף עצי דובדבן על ידי הנוער והמבוגרים. ככל שהנחיות הוחמרו נוכחנו כיצד מנהלי החינוך מצליחים למצוא רעיונות יצירתיים להפעלה ושמירה על קשר מרחוק: פעילויות נוער באמצעות אפליקציות שיחה משותפות, משחקים ומשימות

אינטראקטיביות, ערכות לעידוד מצב הרוח שחולקו למשפחות, הפקת עיתוני ילדים קהילתיים ועוד ועוד! תשתית הקשר והשיתוף של פורום מנהלי חינוך שנוצרה בשגרה, מסייעת מאד בימים מאתגרים אלו לשיתוף, לחשיבה ולהפריה הדדית, מתוך אמונה שעוד יבואו ימים טובים בהם נצטרך את החוסן והכוח של חברות הילדים והנוער. גם בגיל הרך מתמודדים עם משבר הקורונה ומצליחים למצוא דרכים יצירתיות לשמירה על קשר

באמצעות סרטונים של מפגשי בוקר, רעיונות לפעילויות ספורט ויצירה בהתאמה לגילאים השונים, הקראת סיפורי הגן ע"י הגננות ועוד, תוך ניסיון לתווך לילדים את המצב הנוכחי באופן שייזכר אצלם בסופו של דבר כחוויה מיטיבה. אנו עומדים בקשר הדוק בימים אלו עם מחלקת החינוך של התק"צ ונעזרים בה מול מוסדות המדינה באתגרים התעסוקתיים והחוקיים שמגיעים לפתחנו, ומזמינים לפנות אלינו ולהיעזר בכל שאלה.

תרבות בימי קורונה - ריבה פריד

השבוע פתחנו קבוצה חדשה - קבוצת בת של קבוצת הווצאפ של רכזי התרבות, **'היוזמות שלי-שך-שלנו'** ובה עולות שלל יוזמות מרגשות ויצירתיות להעלאת מצב הרוח ויצירת תחושת שייכות וחיבור. בקבוצה חברים לא מעט משתתפים והמשימה היא לשתף ברעיונות ולאפשר למגוון רחב ככל האפשר של להיחשף אליהם ולאמץ מהם לקהילותיהם. מקצת מהדוגמאות - קבוצת ווצאפ 'צחוקורונה' עם 137 משתתפים שמעלים את כל מה שרץ ברשתות (מעלה גלבו). קבוצה פרטית ב'טלגרם' שבה עולה מידי יום סרטון של אנשים מהקיבוץ בפעילויות שונות (בארות יצחק). חלוקת אגרת שי עם פרח לכל בית (שדה אליהו), העלאת מייל יומי עם קישור נחמד להצגות, חידות וכד' (מגדל עוז), קליפים שמחים בהשתתפות של החברים - בצילומים ביתיים כמובן (טירת צבי, משואות יצחק) ועוד.

מעורבות חברתית בימי קורונה - אסף בית אריה

בימים מאתגרים אלו גם תחום המעורבות החברתית מחפש את דרכו. מצד אחד אין אפשרות לפעול כרגיל ולקדם תוכניות ורעיונות, מאידך אנו מקבלים פניות אלינו לסיוע חירום בכל מיני כיוונים - פנימיות לנוער בסיכון, חקלאות, ילדים של אנשי צוותים רפואיים, קשישים נזקקים ועוד. מול כל זה הנחיות הבידוד וההפרדה מגבילות מאוד את היכולת לפעול. אנו מנסים לסייע ככל האפשר וקוראים לכל יישובינו וחברינו, להיות ערים לפרסומים ולקריאות שלנו במדינות השונות, ולהתגייס לפעולה ככל האפשר, דרכנו ודרך שאר הגופים הפעילים בשטח, כמובן בהתאם להנחיות וההגבלות. דווקא במצב הזה

הצרכים גדולים והעולם זקוק לתיקון יותר מתמיד.

בריאות שלמה לכל עם ישראל ושבת שלום,

אמיתי פורת וחברי המזכירות הפעילה